

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KRAJLJEVA ULICA ST. 5. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 14 din, za tujemstvo 30 din.
EKSKLJUCIVNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in Italijanskega kraljevstva
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Zopet izjalovljen angleški načrt Popoln zlom angleške ofenzive v Afriki

Kljub številčni in tehnični premoči se je na veliko zasnovana ofenziva ponesrečila spričo sijajne obrambe italijanskih in nemških čet, ki so prizadejale Angležem hude izgube ter njihove oklopne oddelke ob vzornem sodelovanju letalstva docela uničile

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 18. junija naslednje 378. vojno poročilo:

V noči na 18. junija so naša letala bombardirala letalska oporišča na Malto. V Severni Afriki se je bitka pri Sollumu po treh dneh silovitih bojov med mnogimi angleškimi oklopnimi oddelki, podpranimi od boljšega dela letalstva Srednjega vzhoda, ter med kopnimi in letalskimi italijansko-nemskimi silami, končala z našim popolnim uspehom. Potem, ko je bil sovražni napad zlomljen, se je hitro pričel italijansko-nemški protinapad z veliko silovitostjo, ki je ogrozil krila in hrbet napadalcev. Angleži so pretrpeli močne izgube, zlasti na oklopnih sredstvih. 14 angleških letal je bilo sestreljenih. Vsa naša letala so se vrnila na svoja oporišča. Ostanke sovražnih sil skušajo doseči svoje izhodne postojanke, posledično od oddelkov kopne vojske in nadlegovani od zavezniškega letalstva.

Iz Vzhodne Afrike ni ničesar novega poročati.

Z bojščia, 19. junija s. Mesec dni po prvem velikem poskusu, da bi si prisvojili premoč nad silami Osi, so Angleži znova z velikimi napori skušali sprevrtni položaj in so na sollumski fronti sprožili nov izredno hud napad na italijanske in nemške prednje postojanke. Svoj podvig so tokrat zelo skrbno pripravili in izvedli so ga z množestvenimi bojnimi sredstvi, ki so jih tokrat angažirali mnogo več kakor zadnjič v maju. Angleži so se poslužili na stotine oklopnih vozov najnovejšega tipa »Marec 2« in velikih oddelkov motorizirane vojske, mnogih topov in skupin napadalnih in lovskih letal. Sovražnik je nameraval takrat opreti si pot ob oboji do angleških divizij, ki so obkoljene v Tobruku in katerih položaj postaja od dne do dne težavnejši.

A tudi ta angleški napad se je izjalovil ob jeklenem odporu vojnih sil Osi. Italijani in Nemci so tekmovali med seboj v pogumnih dejanjih in velikodušnosti in so odbili vse silne angleške napade ter trdno ohranili svoje postojanke. Ze prva dva dni, odkar se je bitka pričela, so bili Angleži povsed odbiti iz izgubami, kakršnih doslej na tej fronti še niso imeli. Vsa njihova motorna vozila, ki so se skušala približati prvim postojankam osnih sil, so bila uničena.

Italijanske in nemške čete so takoj nato odločno prešle v protinapad in so s presnetim manevrom obkrožile znaten del sovražne vojske. Ti oddelki so tedaj skušali na vse načine rešiti se iz obkrožila, toda klesale italijanskih in nemških oklopnih sil so se vedno bolj stiskale. Sredi teh silnih spopadov med obkroženimi oddelki in italijanskimi ter nemškimi četami so posegli v borbo sveži oddelki na strani Osi in so se pričeli čistiti področje, ki ga je italijanska in nemška vojska v glavnem že obvladala.

Dne 17. junija so se ostre borbe med velikimi oddelki pehote in oklopnih čet nadaljevale. Protinapad italijanskih in nemških sil se je še nadalje razvil in se je zaključil s popolno zmago Osi. Večji oklopni oddelki četrte angleške oklopne brigade so bili dokončno obkroženi in njihova usoda je že odločena. Druge sovražne sile, ki si na vse načine prizadevajo, da bi se umaknile na svoje izhodnice, osne letalske sile neprestano bombardirajo, brzi oddelki osnih motoriziranih sil pa so jim stalno za petami.

Italijansko in nemško letalstvo je sijajno sodelovalo s četami na kopnem in mu pripade velik delež uspeha v tej bitki. Letalci so med seboj tekmovali, kdo bo več dosegel v borbi proti nasprotniku. Njihovo zadržanje je bilo nad vsako pohvalo. Letalci kakor tudi vojaki so zaslužili hvaležnost in občudovanje obeh narodov Osi. Zaenkrat še ni mogoče niti približno oceniti celotnih izgub sovražnika. Tudi še ni znano, koliko oklopnih vozov, drugih motornih vozil in različnih drugih vojnih potrebščin je izgubili. V vsakem primeru so bile izgube ogromne.

Rim, 19. junija s. Vesti, ki prihajajo iz Solluma, kažejo še enkrat, da izkušnja, ki jo že stoletja imenujejo učiteljica življenja, Angležev in Američanov v nobenem pogledu ni mnogo naučila. Dejansko smo bili te dni priče, kako je pričel spet naraščati njihov optimizem glede operacij, ki so se razvijale v Severni Afriki. Angleški in ameriški listi so se strinjali s tem, da bo tokrat poraz italijansko-nemške vojske popoln in absoluten. Angleži pravijo londonski in washingtonski listi, so znali udariti o pravi trenutek in tokrat bo njihov udarec odločilen. Nemci se bodo morali boriti do kraja in tokrat gre tudi za njihov prestiž. Ameriški intervencijski krogi so trdili, da je bil politični trenutek, ko je Anglija pričela svojo ofenzivo, nadvse ugoden, ker Nemcem trenutno ni bilo mogoče vreti vse teže na sredozemsko tehniko. Angleži, so pravili, se bodo lahko na tem odseku utrdili na postojankah tako, da bodo lahko zadržali sleherni italijansko-nemški napad. Ni izključeno, so dodajali, da bodo lahko Angleži po tej prvi uspešni ofenzivi prodrli vse do tuniške meje, kar pred nekaj meseci ni bilo mogoče, ker so se sile generala Wavella takrat preveč razredčile.

Sedaj pa so sile, s katerimi Anglija razpolaga v Severni Afriki, mnogo večje, tako da so vsi cilji dosegljivi. Toda vse to je bilo še malo. Londonski listi so začudenemu angleškemu narodu že sporočali, da so Angleži tik na tem, da Italijane in Nemce obkolijo, razen če jim ne uspe, je zabeležil neki znani vojaški kritik, zbežati proti Bardiji.

Kaj pa se je zgodilo? Prav za prav to,

Največji spopad motoriziranih oddelkov Angleška oklopna divizija docela uničena — 200 tankov razdejanih

Rim, 19. junija s. Najnovejša vesti o bitki pri Sollumu kažejo, da je bil to eden največjih spopadov motoriziranih oddelkov v tej vojni, nedvomno pa največji na kolonialnih tleh. Sedma angleška oklopna divizija, sestavljena iz 4. in 7. oklopne brigade, ki je v pretekli zimi dosegla največ uspehov v Cirenaiki, je bila uničena. Razdejanih ali zaplenjenih je bilo najmanj 200 tankov. Letalske sile Osi so v letalskih napadih sestrelile 31 sovražnih aparatov.

Potek operacij

Rim, 19. junija s. Kakor je bilo objavljeno v 378. službenem vojnem poročilu, se je protiofenziva oboroženih sil Osi, ki se je pričela na fronti pri Sollumu 15. junija takoj po sovražnem napadu, uspešno nadaljevala naslednjega dne in se 17. junija zaključila z obkolitvijo velikih angleških oddelkov.

Sovražne sile so bile razdeljene v dva dela. Prvi je operiral med Sidi Omarjem in Girbo, drugi med trdnjavo Capuzzo ter Gornjima Sollumom. Italijanske in nemške sile so nastopile proti obema. Najprej je bil zahtevan globok klin med oba dela sovražne vojske, tako da sta bila ločena drug od druge. Dve koloni pehote in oklopnih vozov, ki sta prodrli, prva s juga mimo Sidi Omarja proti Sidi Sulejmanu vzhodno od Harfaje, druga bolj od severa v smeri od Bardije, vzhodno mimo Capuzzo, sta se nazadnje združili pri Sidi Sulejmanu. Obe koloni sta nastopili točno ob tistem času odločno in naglo, tako da je bil severni del sovražne vojske dejansko kmalu ločen od svojega zaledja. Vsi poskusi nasprotnika, da bi se prebil skozi obroč, so ostali zaman spričo tehnične premoči osnih oklopnih oddelkov, ki so potiskali nasprotnika vedno bolj pred osne protitankovske oddelke, tako da so ti lahko uničili znatno število sovražnih tankov. Počasi se je sovražni odpor zmanjševal in 17. junija zvečer so se razvijale le še poslednje borbe. Poslednji nemški oddelki so čistili obkoljeni teren. Do nekaj spopadov je prišlo še na vzhodnem koncu bojščia, kjer so osne sile zasledovale angleške oddelke, kolikor jim je uspelo ubežati obkolitve. Ti so se umaknili na svoje izhodnične postojanke.

Sovražnih izgub še ni mogoče pregledati. Nedvomno pa so velike. Padlo je mnogo angleških vojakov in uničenih je bilo zlasti mnogo oklopnih vozil. Naravno je, da so bile tudi italijanske in nemške izgube občutne, saj je bila borba zelo ostra, doseženi uspehi pa so jih popolnoma kompenzirali.

Italijanske in nemške letalske sile so v veliki meri vplivale na potek bitke in so neprestano posegale v borbo. Letala so

kar se Angležem in Američanom že običajno prigodi. Njihove napovedi so dejansko nadvse glasno demantirala. Ne le, da Italijani in Nemci niso bili obkoljeni, marveč jim je s vrsto nadvse spretnih in naglih operacij uspelo položaj obrniti, pristiti na nasprotnika s boka in od zadaj, tako da je doživel nov poraz, ki ga bo Churchill v spodnji zbornici seveda skušal spremeniti v sijajen umik.

stalne obstreljevala sovražne oddelke s strojnimi in v njih tudi bombardirala. Neprestano so napadala tudi sovražna oporišča v neposrednem zaledju bojščia. Pomembno oporišče Marsa Matruh je bilo posebno hudo bombardirano. Sovražni letalski napadi na posamezne kraje v Cirenaiki so bili brezuspešni. V letalskih spopadih je bilo le 17. junija sestreljenih 14 sovražnih letal.

Za časa bitke pri Sollumu na odseku pri Tobruku ni bilo nobenih borb. Le italijanska in nemška letala so bila stalno nad luko in tobruški obrambni napravi, ki so jih ponovno bombardirala in prizadejala znatno škodo.

Siloviti letalski napadi na Malto

Z bojščia, 19. jun. s. Tudi v pretekli noči je fašistično letalstvo, kakor je bilo omenjeno v včerajšnjem službenem vojnem poročilu, napadlo naprave na otoku Malto.

Churchillov načrt je docela propadel

Komentarji nemškega tiska — Pravi cilj angleških prizadevanj — Sile Osi so prestale sijajno preizkušnjo

Berlin, 19. junija s. Nemški tisk živahno komentira bitko pri Sollumu, ki se je spremenila v hud angleški poraz. Listi opozarjajo, kako je sovražnik poglavlno v borbo vse svoje razpoložljive sile, da bi prodrl italijansko-nemško fronto, a je bil nazadnje odbit in porazen. Že včeraj je angleško poveljstvo v Katru postrebalo, da je agencija Reuter v svojih poročilih omejila pomen malo prej napovedane ofenzive in jo označila za povsem lokalno operacijo. Pozneje je angleško poveljstvo vendarle moralo priznati, da so se angleške čete spričo protinapada svežih italijanskih in nemških sil morale umakniti na svoje prvotne postojanke. Kakšen pa naj bi bil cilj, ki naj bi ga bili Angleži dosegli, kakor je sredi zatrdjevalo angleško poveljstvo, ni podrobneje znano in Angleži tudi niso priznali, da bi bil del njihove vojske obkrožen.

Wavellov namen, pripominjajo v Berlinu, pa je bil jasen. Oslabil naj bi bil italijansko-nemški pritisk na Tobruk in eventualno realiziral znani Churchillov načrt, po katerem naj bi se Italijani in Nemci pregnali iz Afrike. Napori Angležev so bili v resnici veliki. Na to kažejo že ogromne izgube vojnega materiala in ljudi. Rezultati, ki so jih Angleži dosegli, so bili absolutno negativni. Moralno pomeni bitka na sollumski fronti zanje pravo katastrofo. Posledice hudega udarca se bodo še pokazale.

Bombniki so bombardirali letališča v Miski, Hal Faru in La Veneziji. Tudi ti napadi niso bili nič manj uspešni kakor stotine prejšnjih. Bombe srednjega in manjšega kalibra so na letališčih napravile pravo razdejavanje. Izbruhnilo je več požarov, ki jih je bilo mogoče opaziti iz velike daljave. Ogenj protiletalskega topništva je bil izredno močan in nasprotnik se je poslužil številnih žarometov, da bi italijanskim letalcem onemogočil jasen razgled po otoku. Letala pa so sijajno dovršila svojo nalogo in so se vsa vrnila na svoja letališča.

Angleži so izgubili v 5 dneh 90 letal

Berlin, 19. jun. d. V letalskih bitkah nad Kanalom so bila včeraj zopet sestreljena tri angleška letala, brez izgube na nemški strani. V času od 13. do 17. junija so izgubili Angleži na vseh boljših skupno 90 letal, medtem ko so istočasno znane nemške izgube 25 aparatov.

Komentarji bolgarskega tiska

Sofija, 19. junija s. Bolgarski tisk čez cele prve strani poroča o bitki pri Sollumu, ki jo ilustrira tudi z zemljepisnimi kartami. V svojih komentarjih listi opozarjajo na svrhu velikega napada, ki ga je sprožil general Wavell ter na uspeh sil Osi, ki so nasprotnika pri pridi ustavile in ga s svojimi protinapadi spravile v mučen položaj. Listi opozarjajo tudi na velike izgube, ki so jih Angleži pri tem imeli. Bitka se še nadaljuje, splošni položaj pa je nadvse ugoden za oborožene sile Osi.

Velikodušen Ducejev dar vseučilišču

Ljubljana, 19. junija.

Duce je podaril vsoto 600.000 lir v korist vseučiliške knjižnice in knjižnice srednjih šol ter muzejev Ljubljanske pokrajine.

Visoki Komisar je izrazil Duceju zahvalo obdarovanih zavodov in prebivalstva.

Vdanostno in zahvalno brzojavko za velikodušen dar Duceja, ki je ponovno s tem dejanjem pokazal svoje živo zanimanje za kulturo in tradicije Slovencev, sta poslala rektor univerze in župan Ljubljane.

Generoso dono del Duce all'Università

Lubiana, 19. giugno

Il Duce ha elargito la somma di Lire 600.000 a favore della Biblioteca dell'Università, delle biblioteche delle scuole medie e dei Musei della Provincia.

L'Amo Commissario ha espresso al Duce la gratitudine degli enti benefici e della popolazione.

Telegrammi di devoto ringraziamento per la generosa elargizione del Duce che, ancora una volta, con questo atto, ha voluto manifestare il suo vigile interesse per la cultura e le tradizioni slovene, sono stati inviati dal Rettore dell'Università e dal Sindaco di Lubiana.

Zahvala Duceju

Zahvalna brzojavka poglavnika dr. Pavelića

Zagreb, 19. jun. s. PoglavlNIK je poslal Duceju naslednjo brzojavko:

Duce, s svečanim opravilom v čudoviti prestolnici beneške republike se je neodvisna hrvaška država tudi formalno vključila v novi svetovni red, ki ga je ustvarila os. Ta zgodovinski dogodek je začetek nove pot dela, blagostanja in sreče za hrvaški narod v družbi prijateljskih in zavezniških držav. V svojem in v imenu vsake hrvaškega naroda, Duce, se vam zahvaljujem za vaše prijateljstvo do hrvaškega naroda in za vašo velikodušno pomoč, ki sta nam odprla to pot. Dokazali bomo, da smo vredni vašega zaupanja. — Ante Pavelić.

Grki pozdravljajo prihod italijanske vojske

Atene, 19. junija s. Ministrski predsednik Zojaologu je novinarjem podal naslednje izjavo:

Italijanske okupacijske sile so pričele v Atenah in drugod zamenjavati nemške sile. Grško prebivalstvo jih je povsod priščno sprejelo. Grški narod se bo vedel do italijanskih čet gotovo povsod tako priščno, kakor se je do nemških čet. Italijani imajo, kakor je veljalo to doslej tudi za Nemce, dobre namene. Prvi dokaz dobrotnosti in velikodušnosti je podal že Duce, ko je velikodušno zagotovil prehrano grških otrok. Italijanske okupacijske oblasti so tudi že pokazale veliko zanimanje za življenja, ki se tičejo dobav in oskrbe z življenjskimi potrebščinami.

Česa Churchill ne more razumeti

Rim, 19. junija s. Churchill je v nedeljevanju svoje politike »v senc« poslal poslaniku bivše Jugoslavije v Londonu noto, v kateri je izjavil, da se angleška vlada zgraža spričo načina, kako je bila bivša Jugoslavija pohabljenja ter da nikakor nima namena priznati državnih sprememb, ki so jih povzročile druge sile in ne Anglija.

Ustanovitev v Versaillesu ustanovljene mozačne države, ustanovitve neodvisne Hrvaške, priključitev posameznih predelov, ki so sestavljali glede na svoje etnične razlike heterogeno državno skupnost bivše Jugoslavije, državam, ki so jim prvotno pripadali, vse to so bila je pravica dejanja, ki jih Churchill po ne more razumeti. Če jih ne odobrava, se to po ne kogar ne tiče.

segni dell'avversario che si riprometteva di rompere la nostra fronte di Sollum e di sbloccare gli assediati di Tobruk, sono pienamente falliti.

La vittoria sul fronte di Sollum

L'attacco nemico stroncato — Forti perdite inglesi in mezzi corazzati — 14 apparecchi britannici abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 18 giugno il seguente bollettino di guerra n. 378:

Nella notte sul 18 nostri velivoli hanno bombardato le basi aeree di Malta.

Nell'Africa settentrionale la battaglia di Sollum, dopo tre giorni di violenti combattimenti fra poderose masse corazzate inglesi, sostenute dalla parte migliore dell'aviazione del medio oriente, e le forze terrestri ed aeree italo-tedesche, si è conclusa con nostra piena successione. Stroncato l'attacco nemico, la contromanovra italo-germanica si è subito sferrata, con travolgente impeto, minacciando i fianchi e le spalle degli attaccanti. Gli inglesi hanno subito forti perdite specialmente in mezzi corazzati: 14 apparecchi britannici sono stati abbattuti. Tutti i nostri velivoli sono ritornati alle proprie basi. I resti delle forze nemiche tentano di ripiegare sulle posizioni di partenza inseguiti dai reparti terrestri e martellati dall'aviazione degli alleati.

Nell'Africa orientale nella di nuovo da segnalare.

Lo svolgimento delle operazioni

ROMA, 19 giugno. a. Come annuncia il comunicato 378 del Quartier Generale, la

controffensiva delle truppe dell'Asse al fronte di Sollum il 15 giugno, subito dopo che l'avversario aveva cominciato il suo attacco ed era proseguita vigorosamente il giorno successivo, si è conclusa nella giornata del 17 con l'accerchiamento di importanti aliquote delle formazioni britanniche. Le forze impiegate dal nemico erano divise in due masse, una che agiva fra Sidi Omar e Ghirba, mentre l'altra era dislocata fra la Riddot Capuzzo e Sollum Alta.

Contro entrambi questi concentramenti ha agito la contromanovra italo-tedesca riuscendo ad isolare dalle restanti formazioni avversarie situate in posizioni più arretrate. Due nostre colonne di fanteria e da carri hanno partecipato all'azione: la prima provenendo dal sud cirenaiico ha oltrepassato Sidi Omar puntando per Sidi Suleiman verso la zona a levante di Harfaja, mentre l'altra muovendo più a nord dal settore di Bardia, ha manovrato ad est della Riddot Capuzzo congiungendosi con la prima, a Sidi Suleiman.

La perfetta sincronizzazione dei movimenti, la decisione e la rapidità con la quale è stata attuata la manovra complessiva ed arida ha consentito di chiudere in una morsa una parte considerevole delle forze attaccanti nemiche. Tutti i tentativi dell'avversario di rompere l'accerchiamento sono stati stroncati dalle nostre formazioni di carri armati, che con abile manovra hanno respinto quelli nemici verso le nostre unità anticarro dandosi così la possibilità di distruggere un rilevante numero. Serrato sempre più da presso, il nemico ha gradualmente dovuto desistere dalla resistenza e la sera del 17 si svilupparono gli ultimi combattimenti per il rastrellamento delle ultime aliquote nemiche nella sacca.

Altri sporadici combattimenti continuano a verificarsi ad oriente del fronte della battaglia fra le nostre forze incalzanti e quanto dei reparti inglesi ha potuto sottrarsi all'accerchiamento e cerca di raggruppare le basi di partenza.

Le notizie che giungono dall'Africa settentrionale mettono sempre più in rilievo l'importanza della battaglia di Sollum, conclusasi con il completo successo delle truppe dell'Asse. Una delle maggiori battaglie fra masse meccanizzate combattute in questa guerra, certamente la maggiore in scacchieri coloniali. La 7. divisione corazzata nemica con le due brigate, 4. e 7. che nell'inverno scorso era stata principale protagonista dei successi in Cirenaica, è stata annientata: sono stati distrutti e catturati non meno di 200 carri armati. L'aviazione dell'Asse, padrone del cielo, ha bombardato e mitragliato le forze avversarie. In combattimenti aerei ha abbattuto 21 apparecchi. Gli ambiziosi di-

Maršal De Bono je pregledal čete ljubljanske garnizije ter se poklonil na grobovih italijanskih vojakov

Ljubljana, 19. junija.

Visoki gost Ljubljane Maršal Italije Emilio De Bono, ki je predvčeršnjim dospel v naše mesto iz Pistoje, je včeraj pregledal čete ljubljanskega poveljstva in se poklonil pred spomenikom med svetovno vojno umrlim in na ljubljanskem pokopališču pokopanim italijanskim vojakom.

Maršal je dopoldne ob 10. uri pregledal najprvo vojsko v vojašnici I. polka Sardinjskih Grenadirjev na Poljanski cesti. Ob vходу so mu izkazali vojaške časti, na dvorišču vojašnice so bile postrojene v dvojnih kolonah čete z bataljonom možnarjev in spremno baterijo.

Sledil je mimohod pred Maršalom, ki

je zavzel mesto v loži, postavljeni na Poljanski cesti. Pred Visokim Poveljnikom je defilirala polk, bataljon možnarjev, spremljevalna baterija in topovska četa. Vse edinice so bile v polni bojni opremljeni. Maršal se je razgovarjal s poveljnikom polka in njegovimi oficirji. Po mimohodu je zaigrala vojaška godba himne. Častna četa pa je potem, ko je visoki gost pregledal vojašnico, spet izkazala čast z orožjem.

Iz vojašnice se je Eksc. Maršal De Bono napotil v vojaško bolnico na Zaloški cesti, kjer ga je sprejel glavni zdravnik s svojimi asistenti in dodeljenimi mu oficirji. Maršal je stopil v več bolniških sob in se ljubezno razgovarjal z bolnimi vojaki, ki so bili spri-

čo visokega obiska vidno vzradoščeni.

Iz vojaške bolnišnice je Maršal krenil na mestno pokopališče, kjer se je poklonil pred spomenikom italijanskih vojakov. Častna četa je izkazala Maršalu čast z orožjem, godba 13. topniškega polka je zaigrala Himno Pieve. Pod kipom Italije so bili zbrani oficirji. Dva oficirja sta položila Maršalov lovorjev venec pred spomenik.

Po obredu se je Maršal podal ob 16. uri na Dunajsko cesto, kjer je 13. Sardinjski topniški polk priredil paradno na konjih. Maršal si je po defileu ogledal prenovljeno vojašnico topničarjev, nakar je prisostvoval jahalnim in sportskim vajam. Spritno odlične izvedbe vseh nastopov je Maršal izrazil svoje zadovoljstvo.

Il Maresciallo d'Italia De Bono ispeziona le truppe della 2.a Armata

Lubiana, 19 giugno.

Il Maresciallo d'Italia De Bono ha iniziato ieri la serie delle ispezioni alle truppe della 2. Armata visitando il reggimento del 1° Granatieri. Accompanyato dal comandante dell'II° Corpo d'Armata l'Ecc. Generale Robotti e dal comandante della Divisione granatieri Generale Orlando, ha passato in rassegna le superbe formazioni schierate nel cortile della caserma.

Dopo avere eseguito alcuni canti corali, la truppa si è ammassata per la sfilata. Da un podio il quadrunviro, ha

assistito allo sfilamento che si è svolto con ritmo marziale sul viale che corre davanti alla caserma ed al quale ha partecipato anche un battaglione di assalto della Milizia.

I servizi e gli accantonamenti del reggimento sono stati successivamente ispezionati dal Maresciallo de Bono, che sempre nella mattinata ha visitato l'ospedale militare. Poco dopo il Maresciallo De Bono si è recato a deporre una corona di alloro al cimitero militare italiano che accoglie un migliaio di salme di soldati morti in prigionia,

durante la guerra.

Nel pomeriggio salutato dagli onori militari, il Maresciallo De Bono, ha visitato il 13° artiglieria, il brillante reggimento ipolitratino della Divisione Granatieri intrattenendosi a lungo nei vari locali della caserma. Indi, lo intero reggimento ha sfilato impeccabilmente per esibirsi poi in alcune esercitazioni ippico, ginnico, sportive eseguite con bravura. Il Maresciallo De Bono, infine ha lasciato la caserma salutato nuovamente con gli onori delle armi.

Nemško-turška pogodba

Sinoči je bila podpisana med Nemčijo in Turčijo pogodba o nenapadanju in prijateljskem sodelovanju — Pogodba bo veljala deset let — Tesnejše sodelovanje na političnem in gospodarskem področju

Ankara, 19. junija. s. Nemški poslanik v Ankari von Papen in turški zunanji ministar Saradzoglu sta sinoči ob 21. podpisala prijateljsko pogodbo med Nemčijo in Turčijo. Pogodba se glasi:

Nemška država in turška republika sta se, pretežit želje, da bi postavili medsebojno odnose na osnovi vzajemnega zaupanja in pristranskega prijateljstva, sporazumeli za sklenitev pogodbe, pri čemer ostanejo dosedanje obveznosti obeh držav nedotaknjene.

V ta namen sta nemški kancelar in predsednik turške republike imenovala za svoja pooblaščenca zastopnika poslanika Franca von Papena in zunanje ministra Saradzoglu, ki sta se na osnovi svojih pooblastil sporazumela o naslednjem:

Gl. 1. Nemčija in Turčija se obvezujeta, da bosta medsebojno spoštovali integralnost in teritorialno nedotakljivost svojih držav ter da ne bosta ničesar ukrenili, kar bi bilo posredno ali neposredno naperjeno proti eni izmed njiju.

Gl. 2. Nemčija in Turčija se obvezujeta, da se bosta v bodoče posvetovali glede

vseh problemov, ki se tičejo njihovih skupnih interesov in da se bosta sporazumeli glede postopanja v teh stvareh.

Gl. 3. Pogodba bo ratificirana in ratifikacijski dokumenti bodo čimprej izmenjani v Berlinu. Pogodba se uveljavi z dnem, ko je bila podpisana in velja za 10 let. Obe strani se bosta ob primernem času sporazumeli glede podaljšanja pogodbe.

Pogodba je bila sestavljena v dvojnem nemškem in turškem originalu v Ankari 18. junija 1941.

Tesnejše gospodarsko sodelovanje

Obenem sta nemška in turška država izmenjali tudi naslednji enako se glaseči notki glede gospodarskih odnosov med njima:

V zvezi z današnjo srečno sklenitvijo nemško-turške pogodbe, mi je v čast obvestiti Vašo Ekskelenco, da je moja vlada ukrenila vse, da bi kolikor mogoče pospešila gospodarske odnose med Nem-

čijo in Turčijo ter da se je pri tem ozirala na možnosti, ki so podane spritno gospodarske strukture obeh držav in na izkušnje, ki sta si jih pridobili obe državi v času vojne. Obe državi se bosta pričeli čim prej pogajati za pogodbo, s katero naj bi se izvedel ta razgovor.

Tisk in radio

Kot dodatek k pogodbi je bila objavljena za tisk in radio naslednja skupna izjava:

V zvezi s srečno sklenitvijo pogodbe sta pooblaščenca zastopnika obeh strani izrazila željo, da bi tisk obeh držav kakor tudi radio obeh strani v svojih objavah in oddajah stalno upoštevala duha prijateljstva in medsebojnega zaupanja, ki je značilen za nemško-turške odnose.

Vichy, 19. junija. Kakor javlja agencija OPI iz Carigrada, je na potek nemško-turških pogajanj ugodno vplivalo dejstvo, da ni v Siriji niti enega nemškega vojaka ter dejstvo, da Nemčija umika svoje vojaške sile z Balkana.

Je razvedelo tu in tam že dopoldne, da se bo začela zamenjava denarja, vendar ljudje niso še vedeli, kako bo s to stvarjo. Čim so pa popoldne proučili razglas o zamenjavi denarja, so se zbudili finančni talenti. Ne le, da so ljudje preizkušali svoje računске sposobnosti, temveč so nekateri hoteli še izrabiti zadnjo priliko ter plačati stare račune z lirami ali nakupiti blago. Toda poslovni ljudje so bili tudi »na tekočem« in nihče ni hotel več računati lire po starem tečaju.

Skrbi za zamenjavo denarja so davi zbudile ljudi na vse zgodaj. Marsikdo je dobro vedel, da bo treba v poslovalnice, ki zamenjujejo denar. V Ljubljani imamo tri poslovalnice: na finančnem oddelku Visokega Komisarja na Bleiweisovi cesti (nasproti palače Visokega Komisarja), na sodišču na davčnem oddelku (v pritličju na levi) in na finančnem ravnanstvu.

Ljudje so se začeli zbirati pred vrati teh poslovalnic že ob 7., čeprav se uradne ure začnejo šele ob 8., a danes se je poslovanje za ljudi z denarjem začelo še nekoliko pozneje. Razumljivo je, da zamenjava denarja ni tako preprosta zadeva, da jo lahko vsi opravijo. Čim bo zamenjava denarja prišla malo v tir, bo delo hitro napredovalo in ljudem se ni treba bati, da denarja ne bodo mogli zamenjati.

A. T. I. L. A. TORINO

Via Pesaro 48

Industria biancheria uomo cerca introdotto RAPPRESENTANTE. Industria moška perla išče uvedenega ZASTOPNIKA.

Boleznica

KOLENDAR Dane: Četrtek, 19. junija: Gervazij in Protazij, Julijana.

DANAŠNJE PRIREDITVE Kino Matice: »Alcazar«.

Kino Sloga: »Carmen med rdečim«. Kino Union: »Hči zelenega gusarja«. Razstava slovenske moderne umetnosti v Jakopičevem paviljonu je odprta od 8. do 19. ure.

H. Smrekarjeva razstava v Galeriji Oberšnel na Gosposvetskem cesti.

DEŽURNE LEKARNE

Dane: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Inseriraj v »Slov. Narodu«

Ljubljanski velesejem

pod pokroviteljstvom Visokega Komisarja bo spritno velikodušnega zanimanja Vlade v novih paviljonih dal našemu gospodarstvu nov razmah in omogočil trgovske stike z ostalimi pokrajinami

Ljubljana, 19. junija.

Visoki Komisar je določil, da bo Ljubljanski velesejem od 4. do 13. oktobra.

Velesejem, ki je bil za mesto vedno sijajna revija trgovine in industrije, bo letos potekel v novem razmahu pod pokroviteljstvom Visokega Komisarja zaradi posebnega in velikodušnega zanimanja fašistične Vlade. Letos bo Ljubljanski velesejem prvič navezal obširnejše stike z industrijo in trgovino v ostalem delu Kraljevine ter bo obenem prireditelj, ki bo nudila vsem potrošnikom Pokrajine z najrazličnejšimi razstavljenimi izdelki popolno sliko narodne produkcije. Velesejem bo z razstavami najboljših krajevnih izdelkov obiskovalcem iz drugih Pokrajin prikazal krajevno produkcijo in njene poljedelske, tehnične, industrijske in obrtniške ter umetniške vire, kateri bodo nudili popolno sliko gospodarske značilnosti nove Pokrajine.

Ureditev potrošnje

Ljubljana, 19. junija.

Z 21. junijem se prične racioniranje najnujnejših živilskih potrebščin in sicer za zdaj krušne moke ter kruha, testenin in riža. Proučujejo se ukrepi za racioniranje ostalih živil, da se doseže celotna ureditev konzuma živil.

Z odobritvijo Visokega Komisarja je Prehranjevalni zavod za Ljubljansko pokrajino odredil takojšnjo razdelitev živilskih nakaznih pri občinah. Na zadnji strani nakaznic naj vsakdo prečita pazljivo tozadevna opozorila.

Posebno nujna je predzadnja za prihodnji mesec julij.

Il nuovo cambio della lira e i prezzi massimi

L'Alto Commissariato comunica: In conseguenza del Regio Decreto N° 492 di data 2 giugno 1941-XIX circa la fissazione del cambio di conversione tra dinaro e lira, i prezzi in dinari stabiliti dal «listino dei prezzi massimi» e i prezzi in dinari di tutte le merci, servizi e locazioni, bloccati al 15 marzo, saranno adeguati al nuovo cambio di Lire 38 anziché di Lire 30 per 100 dinari. Di conseguenza i prezzi in dinari restano invariati. A datare dal 26 corr. tutti i prezzi saranno espressi in Lire e dovranno essere contenuti, ragguagliati in dinari al cambio attuale, nella stessa misura fissata all'atto del blocco dei prezzi.

Novi tečaj lire in cene

V zvezi s Kraljevim dekretom št. 492 z dne 2. junija 1941-XIX, s katerim je bil določen novi tečaj izmenjave dinarjev v lire, se bodo cene v dinarjih, kakor so bile določene z maksimalnim cenikom, ter cene blaga, uslug in najemnine v dinarjih, kakor so bile blokirane 15. marca, prilagodile novemu tečaju v razmerju 38, na-

mesto 30 lir za 100 din. Zaradi tega ostanejo cene v dinarjih nespremenjene. Od 26. t. m. dalje bodo vse cene določene v lirah in bodo morale ostati, v primerjavi z dinarji po sedanjem tečaju, enake, kakor so bile v trenutku, ko so bile blokirane.

Večer italijanske in slovenske lirike

Ljubljana, 19. junija.

Narodno gledališče v Ljubljani priredi v ponedeljek 23. t. m. v operi pomemben recitacijski večer italijanske in slovenske lirike. Posvečen liriki dveh narodov, bo razdeljen v dva dela in bo izvajan v dveh jezikih, in sicer tako, da bodo italijanske pesnitve prednesane v slovenskem prevodu dr. A. Gradnika, slovenske pa v italijanskem, v prevodu L. Salvinija, prof. Umberto Urbanija, gospe Fany Sinkovic-Mayer in gospe Marije Samerjave. Tako bo prvi del sporeda obsegal izbor italijanske lirike, ki je sestavljen tako, da bo nudi kratke pregled velike italijanske poezije od Danteja do Enrica Forisina, drugi, slovenski, pa bo obsegal slovenske pesni od Preserna do Vite Taufferjeve. Uvod v ta znameniti večer bo govoril med nami bivajoči zaslužni posredovalec slovenske književnosti med Italijani, profesor Umberto Urban. Recitali pa bodo člani Narodnega gledališča v Ljubljani: ge. Mila Saričeva, Mira Danilova, Mileva Bolcar-Ukmarjeva in gg. režiser Ciril Debevec, Slavko Jan, Emil Kralj in režiser Ivan Levar. Recitacijski večer bo svojevrsten prinos k zbližanju dveh narodnih kultur in bo nudil bogato in poudarjeno razvedrilo vsem poznavalcem in ljubiteljem poezije. Čisti dobiček prireditve je namenjen v dobrodelne svrhe.

Iz Hrvatske

Ena kuna za en dinar. Pomočnik hrvatskega ministra za narodno gospodarstvo, državni tajnik dr. Košak je v vseh nedeljskih izdajah zagrebških listov objavil oglas, ki v njem določa, da so bankovci Narodne banke kraljevine Jugoslavije po 1000 din veljavni do 21. junija. Trgovci in zasebniki jih morajo kot polnovredno plačilno sredstvo sprejemati do 20. junija, 21. junija pa jih bo v relaciji ena kuna za en dinar zamenjavala hrvatska narodna banka. Novi hrvatski bankovci po 100 kun so nekaj manjši od jugoslovanskih bankovcev po 100 d'n. Proti robovom bankovca prevladujeta siva in zelena barva, proti sredini pa siva in rumena. Sredi ornamenta po hrvatskih motivih je močan napis »Nezavisna Država Hrvatska«, pod njim pa je označba »100 kuna«. Enaka označba je tudi v vseh starih vogalih. Naziv »kuna« je zgodovinskega izvora in so ga Hrvati povzeli po kuni zlatca, čije koža je že v davni preteklosti posebno dragoceno, protivrednost za »17 dobrih banskih denarjev«. Še v poznejši dobi so lik kune zlatice tiskali na papirnatih bankovcih in ga uporab-

ljali tudi na svojih kovancih. V dobi Jugoslavije so po svetu razpepeni hrvatski ustaši ustanovili svoj poseben denar in ga imenovali kuna. Ta naziv je za svoj denar prevzela zdaj tudi neodvisna hrvatska država.

Velika vojaška parada. V petek je bila prirejena v Zagrebu prva velika vojaška parada, ki so jo poleg poglavnikov dr. Pavelica in domobranskega ministra vojskovodje Kvaternik ravnostvovali tudi poslanci Italije, Nemčije, Madžarske, Rumunije in Slovaške, dočim je pri svečanosti zastopal italijansko armado general Ambrosio, nemško pa general Gleise von Horstenau. Najprej je prisegel hrvatski domovni novoinimenovani maršal Kvaternik, nato pa častniki in vojniki, ki sta nanje imela nagovor poglavnik dr. Pavelič in maršal Kvaternik. V paradi so sodelovali praporščaki s starimi hrvatskimi zastavami, ki izvirajo nekatere izmed njih celo iz 17. stoletja, dalje oddelki pehote, letalstva, konjenice in mornarice, naposled pa večji oddelki mladinskih ustaških organizacij ter raznih domoljubnih in kulturnih društev. Velicestno parado so zaključili kmetje v pestrih hrvatskih narodnih nošah.

V službo neodvisne države Hrvatske morejo biti sprejeti samo tisti, ki dobe najprej potrebno privoljenje Urađa glavnega ustaškega štaba. Brez takšnega dovoljenja ne bodo oblastva sprejela nobene prošnje za sprejem v hrvatsko državno službo.

Tujkoprometna sezona na Hrvatskem se je začela. Letošnjo tujkoprometno sezono na Hrvatskem je začela Crikvenica, ki je že za Binkošti imela večje število gostov. Po obvestilih, ki jih je dala crikveniška zdraviliška komisija, je doslej za glavno sezono naročenih že mnogo sob, in sicer zlasti iz Osijeka, Maribora, Novega Sada in Zagreba, precejšnje zanimanje za Crikvenico pa vlada tudi na Madžarskem. Morje je že zdaj toplo nad 20 stop. C. Za prehrano gostov je po poročilih zagrebških listov vzorno poskrbljeno, tako da niti s te strani ne bo nobene ovire za nemoten razvoj letošnjega tujkega prometa na hrvatskem delu Jadrana.

Hercegovina ne bo stradala. Hrvatska vlada je kot prvo pomoč Hercegovini dodelila 10 vagonov moke in več vagonov sladkorja. Po poročilih zagrebških listov so delegati hrvatske vlade obiskali zlasti kraje v Slavoniji in Sloveniji, kjer se jim je za mostarski okraj posredilo nabaviti nad 50 vagonov različnih živil.

Na grob »očeta domovine« dr. Anta Starčevića so minulo nedeljo poromala iz Zagreba v šestine vsa hrvatska pevska društva. Vsa društva so ponesla s seboj tudi svoje prapore. V šestinah so se poklonili nad grobom velikega Hrvata dr. Starčevića, nakar so se spet v povorki vrnili v Zagreb.

Sklepne produkcije Glasbene akademije

Na njih se prikazuje strokovni napredek slušateljev in gojencev

Ljubljana, 19. junija.

Kakor vsako leto, tudi letos prikazuje ljubljanska Glasbena akademija strokovni napredek svojih slušateljev in gojencev na javnih produkcijah, ki so letos v korist brezposelnih slovenskih glasbenikov in zopet vzbujajo razumljivo zanimanje pri tistih, ki so vedno pozorno zasledovali razvoj našega glasbenega naraščaja.

Na letošnji prvi sklepni produkciji je nastopila vrsta pianistov, violinistov, pevcev in instrumentalistov. Med pianisti omenjamo zlasti Edito Logerjevo, ki od leta do leta izkazuje vedno višji kvalitativni porast. Tokrat je izvajala Lisztovo »Ljubavni sen« in »La Leggerezza« istega skladatelja; podala ju je tehnično vzorno pripravljeno, po nastavku izravnano in smiselno estetski stopnjevano. Tudi interpretacija je pokazala poglobljeno razumevanje ter skupno s tehničnim napredovanjem dovoljuje sklep, da se bo Logerjeva s to delovno sistematično mogla razviti v pianistko odličnih kvalitativnih, je iz šole prof. Janka Ravnika. Iz iste šole je nastopila Seifert Herta, ki je z Ljadovljin »Prebudim« in Webrovim »Rondo brillante« tudi pokazala prav lepo tehnično dospelost in smisel za vsebinsko gradnjo ter je dokumentirala doslejšnjo kvalitativno raven absolutne Srednje glasbene šole. Med pianisti je nastopil tudi absolutno pedagogskega oddelka GA Anton Zapletal iz šole rektorja Trosta; izvajal je Lisztovo »Bala« in »h-molus« ter jo je tehnično in tudi interpretativno predstavil v lepo dojemljivi obliki; napram lanskemu letu je pokazal močan skok, zlasti v pogledu vsebinskega podajanja. Iz klavirske šole prof. Škerjanca je še končno nastopila Janja Stritarjeva, ki je zaigrala Severca »Baigneuses au soleil« in Albenizovo »Prebudim«, ki sta bila tehnično solidno izdelana in izmed katerih je bila druga skladba podana vsebinsko znatno močnejše; vobe sem dobil vtis, da pri Stritarjevi prevzema vsebinski moment vodilno vlogo. Med violinisti je izkazala velik napredek zlasti Jelka Staničeva iz šole prof. Šlajsa, ki se ji ton vedno bolj izravnava in pridobiva na estetski stabilnosti; tehnično izdelano in vsebinski stilu odgovarjajoče je izvedla Vitalijevo »Clacconet«. Tudi Staničeva obeta ob enakem nadaljevanju dosedanjega dela najlepši razvoj. Isto moremo trditvi o nadarjenem Igorju Ozimu iz šole prof. Pfeiferja, ki je bil sicer nekoliko nemiren, pa je vendar v Kreislerjevi »Ljubavi bože« in Slunčkovici »Mazurki« pokazal vrline tehničnega napredka; vsebinski kajpada zlasti prve skladbe še ni mogel podati s potrebnim razumevanjem, ker je zanj potrebna tudi iz-

vestna psihična dospelost. Iz pevske šole ravno Betetta je nastopila Marija Tiranova, ki je lepo, s pravilnim estetskim razvijanjem motivnih linij ter tehnično izdelano zapela arijo Micaele iz Bizetove »Carmen«; višine so ji mestoma še nekoliko ostre, kar se bo v nadaljnjem delu polagoma gotovo izravnalo. Estetski okusno in intonativno stabilno z vidnim razvojem nasproti lanskemu letu je zapel prolog iz Glumacev« tudi Marjan Kos iz šole prof. Wistinghausnove. Iz iste šole izhaja tudi tenorist Jasek Lipušček, ki je zapel »Sanne« iz Massenetove »Manon« in tenorski solo iz »Requiem«; oboje je prikazal muzikalno inteligentno lepo izdelano in oblikovano v vsakem pogledu. Medtem ko so mu v srednji in nizki legi toni že ugodno izenačeni, pa so višine še nekoliko trde in forsirane, kar seveda ne zvišuje estetske vrednosti izvajanih partij. Nadarjenemu Lipuščku pa tudi dosega pravilno razvitih in stopnjevanih višin sčasoma menda ne bo problem Chopinov »Adagio« in »Allegro moderato« iz »Sonate v g-molu« je na violončelu izvajal Ivan Poljanšek iz šole prof. Müllerja; prav za prav je v tej sonati dominantni naglas na klavirju. To in pa intenzivno nesorazmerno izvajanje pianista Osane je prispevalo k delni nejasnosti sicer ugodnega celistovnega podajanja, ki se je izgubljalo zlasti v globokih legah. Tehnično lepo izdelano in vsebinski izrazito je izvedel Webrov »Concertino op. 26« nadarjeni klarinetist Dušan Vebler iz šole prof. Launa. Na klavirju so navedene izvajalce spremljali pianistka Marta Osterčeva in slušatelj Samo Hubad, Jože Osana, Primož Ramovš in Ciril Cvetko. Po kvaliteti je bila prva sklepna produkcija prav kvaliteta in je dokazala lepe vzgojne plodove naše Glasbene akademije.

Denar zamenjavajo

Ljubljana, 19. junija.

Čim so ljudje včeraj zvedeli, da bo treba zamenjati denar, so se začele posebne skrbi, ki so pa sladke. Če imaš denar, skrb kako ga boš zamenjal, ni najhujša. Najbolj skrbi ljudi, da bi ne zamudili roka za zamenjavo, zlasti če tiste, ki imajo tisočake kajti »jurji« bodo morali biti zamenjani že ta teden.

Da se pripravijo nekaj posebnega, so ljudje uganili že včeraj dopoldne, ko so z izrednim zanimanjem opazovali, kako se seli težka blagajna iz tovrstnega avtomobila po stopnicah v poslopje bivše Narodne banke v Knafličevi ulici. To morda ni bilo v nobeni zvezi z zamenjavo denarja, toda ljudje imajo čudne slutnje. Tako se

John Knittel: Via Mala

Izredno močan uspeh mariborskih igralcev —
Natlačeno gledališče in viharji aplavzi

Ljubljana, 19. junija. Dva velika romana sta dosegla v zadnjem času tudi pri nas nenavaden uspeh: ameriški »Vrtincu« in švicarski »Via mala«. Menda je že prav malo literarno zainteresiranih ljudi med nami, ki niso čitali teh dveh mojstrov, vsebinsko izredno bogatih, idejno zanimivih in tudi oblikovno odličnih.

John Knittel, švicarski romanopisec, se nam je predstavil s »Terezo Etienne«, kot neznani umetnik velike sile, ki je bil že dolgo slaven po širokem svetu. Takrat smo zvedeli, da je danes najvidnejši predstavnik sodobne švicarske literature, da piše v nemščini in angleščini in da je izšla vrsta njegovih romanov v različnih evropskih jezikih. Poleg romana »Via mala«, ki je Knittelovo največje, najizraznejše in najboljše delo, in »Terezo Etienne«, ki jima je snov zajela iz narodnega pesterja in krajinsko veličastnega švicarskega okolja, se čita zdaj tudi nadaljevanje »Terezo Etienne«, roman »Amadeus«, takisto po snovi švicarske in planine ljubčim Slovenem zopet očarljivo prikupen.

Po uspehu romana »Via mala«, ki je bil naravnost senzacija celo za nemško slovo, se je avtor odločil za dramatisacijo. Mogoče pa mu je bilo v odsko obliko spraviti le odlomke drugega dela, saj bi bil prvi del zaradi svoje grozotnosti, zverinske brezsrčnosti očeta Jonasa Laureca, sploh neuporabljiv. Z veliko umetniško silo je Knittel v prvem delu pokazal, kako je Laureca dobra rodina, blaga žena z marljivim odraslim sinom, polodraslim sinom in v rlo odraslo hčerjo pa s sosedom delavcem končno ubila očeta ter se dokazal, da je bil ta kolektivni uboj upravičen. Saj bi bil Jonas sicer duševno in telesno pogubil vse svoje in zapravljal posestvo z veliko žago vred.

V drugem delu pa je Knittel opisal, kako se je Sylvest, najmlajša hči, izredno nežno, tenkočutno in po slikarju umetniku, modernemu stariču, izobraženemu dekletcu, zaljubila in poročila z Andrejem Richenauškim, plemičem in slučajno najbistrejšim preiskovalnim sodnikom.

In slučajno dobi ta sodnik nalogo, da kritično pregleda sodne akte, ki se tičejo Jonasa. Kot zet izginulega Jonasa bi bil moral preiskavo odkloniti, toda poklicna strast, zlasti pa sum, da mu Sylvest in vsa njena rodina ni povedala vse resnice, ga tirata v nezadržno, in končno res odločilje popolno silo uboja, a tudi, da je Sylvest pač neudeležena, da pa je iz ljubavi do plemenitih, neskončno nesrečnih svojcev, ki bi morali zaradi skupnega zločina skupno v ječo, prikrila grozni umor.

V Andreju zdaj nastane borba, ali ustreči zakonu ali vsi zadeve potlačiti in vreči v koš. In ta duševna borba je bistvo drame.

Andrej, ki je spoznal vse grozne razloge uboja in obenem dobroto ubijalcev, se iz ljubavi do Sylvest pod vplivom svoje modre matere in pod vtisi končno na vsako žrtev in kazen pripravljene rodine odloči za — sleparstvo! Zavrne zakon, potlači

svojo vest, pozabi službeno prisego, ponaređi ime Laurec in Laux itd. ter reši — ubijalce in svoj zakon s Sylvest. Kaznuje pa samega sebe s tem, da se sodnemu poklicu odpove in se bo v bodoče posvetil gospodarstvu na rodbinski plemiški graščini...

Knittel globoko zavzema pravi problem in obravnava jih v »Terezi Etienne« in v »Via mala«. V obeh je kriminalnost bistven značaj. Zato sta seveda silno napeta, polna misli in konfliktov, ki pretežajo našo dušo in vest.

Tako je uprizoritev »Via mala« tudi naš običajno ves čas izredno vezala. učinkovala s posebno močjo ter izprožala nenavadno toplo, po vseh dejanjih dolgotrajno ploskanje.

Vsebinska igra se v raznih variantah ponavlja v resničnem življenju povsod in tudi med našim ljudstvom. In misli, izražene v drami, so v sodobnosti čisto kar aktualne. In ker je bila uprizoritev v celoti prav dobra, vseskozi živahna, v trajnem vzgoju, je prinesla mariborskim igralcem velik uspeh. Ljudje so večinoma že poznali roman ali pa vsaj slišali o njem, zato je bila hiša natlačeno polna, in marsikdo je moral oditi brez vstopnice.

Glavne vloge imajo Nakrst (Andrej, sodnik), Mira Danilova (Sylvest) in Košič (Niklaus Laurec, odrasli sin). Poleg teh je tukaj izrazita Hanna Laurecova s Starčev, mati Laurecova z Rakarjevo, predsednik sodišča s Košuto in gospe plem. Richenau s Kraljevo.

Da je Kraljeva odlična umetnica močne govornice in fine karakterizacije, smo čitali v vseh poročilih o delu mariborske slovenske drame. Želel bi si le več aristokratske barve. Nakrst je podajal zlasti lepo čustveno stran in neizprosno sodnika, manj močnost in samantnost tega modernega junaka. Naša etika bi zahtevala edinele tragičen obračun s samim seboj.

Presenetljivo polno nas je zadovoljil Košič, ki se je izkazal močnega realista in zrelega igralca velike sposobnosti. Košuta je bil čisto izrezan iz resničnosti in je postal polnokrvni tip. Starčeva je igrala pristnega temperamenta in močnih barv ter je zelo zanimiva. V govorici bi ji želel več umirjenosti in več niansiranja. Izpoved zločina je iztrela prenapeto, zato manj razumljivo in ne dovolj učinkovito.

Prav dobra je Rakarjeva, ki tovarišem tako lepo pomaga. Tudi Mira Danilova je v vseh poročilih o delu mariborske slovenske drame. Želel bi si le več aristokratske barve. Nakrst je podajal zlasti lepo čustveno stran in neizprosno sodnika, manj močnost in samantnost tega modernega junaka. Naša etika bi zahtevala edinele tragičen obračun s samim seboj.

Blaz in Jaga Boltarjeva sta nastopila v neznatnih epizodah. Nadejati se je, da bo »Via mala« tudi v Ljubljani močno privlačila, saj je šla celo v Maribor preko odra pred navdušeno publiko osemnajstkrat. Dosegla je torej rekord. Pojdite in oglejte si jo! Fr. G.

Plavalna šola SK Ilirije na delu

Dosegla je lepe uspehe, a potrebna ji je podpora, da bo lahko svoje poslanstvo nadaljevala

Ljubljana, 19. junija. Naš sportni pokret, ki je zaradi vojne zastal, je zopet oživel. Klubi, ki so ostali v Ljubljanski pokrajini, so zopet pridno na delu, a prednjači jim matica našega sporta SK Ilirija. Ker smo na pragu poletne sezone, je seveda razumljivo, da je med njenimi najbolj agilnimi sekcijami plavalna, ki je letos izredno močna, saj je v nji zbrana elita najboljših plavalcev bivše Jugoslavije. Plavalna sekcija je bila nedavno ojačena tudi s pristopom nadarjenih sestr. Milorke ter Zimica in Pečeka, ki so prišli iz Maribora.

Hkrati s treninji članov plavalne sekcije pa je bila zopet odprta plavalna šola, ki stopa letos že v šesto leto svojega obstoja. Komaj deset dni je minilo, odkar je bila šola odprta. Kdor stoji dopoldne na kopališču Ilirije, bo videl skupine dečkov in deklic, ki se pod vodstvom strokovnih učiteljev in starih izvežbanih plavalcev vadijo in urijo, bodisi z vajami na prostem, bodisi v vodi. Letos je bil prvi mesec se je prijavilo nad 150 dečkov in deklic. Tečajniki so razdeljeni v neplavalne, plavalne in plavalce, ki so že toliko izvežbani, da se lahko uvrste med sportne tekmovalce. Treninje so vsako dopoldne od 9. do 11. razen ob nedeljah in praznikih. Vsi tečajniki morajo seveda najprej na zdravniški pregled. Pregleduje jih zdravnik dr. Perušek v prostorih šolske poliklinike. Tečaj vodijo absolventi šole za telesno vzgojo v Beogradu Žitnik, Kveder in Benedičič, ki mladino zlasti vežbajo v prostih vajah, a plavanje poučujejo Herceg, Stoper, Skarpa in Fux.

Vodstvo šole je v rokah naših sportnih delavcev prof. Kuliša, Josa Gorca, dr. Skaberneta in Žitnika, dočim je tehnični vodja plavalne šole akademik Ferjančič. Šola je dosegla že lepe uspehe. Vsi tečajniki brez izjeme so se naučili plavati, a iz njenih vrst je izšlo že tudi mnogo nadarjenih plavalcev, ki so okrepili vrste ilirijanske sekcije. Lani sta bila sistematični trening in delo plavalne sekcije kronana s uspehom. Ilirijani so si priborili naslov prvaka bivše Jugoslavije.

Šola je letos ostala skoraj brez vsakih sredstev in je navezana edino na lastne dohodke, t. j. na vpisnino in malenkostno vstopnino, ki znaša samo 1 din dnevno za tečajnike. Če bo šola dobila podporo, bo organizirala tečaj za vaditelje, ter pripravljala in organizirala tečaj.

Sporedno s plavalnim tečajem se je pričela tudi šola za skakače pod vodstvom preizkušenega skakalca in internacionalca Branka Zihlerja, ki je sicer rekonvalescent, a se mu zdravje sedaj vidno boljša. Pog njegovim vodstvom vežba dnevno sedem deklic skoke, a zanimivo je, da se ni med deklice nihče prijavil za to panogo. Hkrati Zihler vežba tudi skakače plavalne sekcije.

Ko bo ta tečaj zaključen, se prične v juliju drugi, v avgustu pa tretji. Tako bo dana podlaga za nadaljnji razvoj našega plavalnega sporta, za katerega je med

Slovinci mnogo talentov. Tečaj pa koristi tudi mladini, ki je na ta način ves dan na svežem zraku, na soncu in v vodi, torej med elementi, ki so temelji našega zdravja.

DNEVNE VESTI

— Kopališče v Tomačevem. Obrežje Save pod Tomačevim je bilo v kopalni sezoni vsa leta po svetovni vojni zelo živahno, letos bo pa še bolj. Navdušeni sportniki že doslej, ko še nismo imeli prave vročine, niso zamudili nobenega sončnega dne, večerja pa, ko je bil prav lep dan, so se pojavili v večjih množicah. Ob jesenskih in pomladnih povodnjah je narasla Sava neumljeno trgala obrežje in se zaledila na desnem bregu globoko pod Tomačev, Obrežje in Jarše, onkraj glavne struge pa je naplavila široke peščine. Na teh peščinah in pa na še zelenem bregu se bodo tudi letos sončili tisoči Ljubljancov.

— Veliko škode zaradi deževja. Kmetje iz vasi na Barju pripovedujejo, da jim je zadnje dolgotrajno deževje povzročilo prav občutno škodo. Voda iz korita Ljubljaničice se je zlasti v Lipah razlila široko čez travnike, pa tudi iz jarkov je uhajala na obdelano polje. Nize ležeče njive so ponekod še vedno pod vodo, ki le počasi odteka. Pridelki, ki so bili dolgo pod vodo, so začeli gniti, za nadomeščanje pa je seveda

Ralph Urban:

Čudež na črešnji

— Otroka, — je dejala teta Berta svojemu nečaku in nečakinji Elsi, — nikar se ne posladkajta s te mlade črešnje. Letos je obrodila prvič in stric Albert je zelo ponosen na to. Sleherni dan prešteje črešnje. Ostalo jih je še trindvajset, nekaj so jih pa že pozobali ptiči.

— Ali so črešnje že zrele? — se je informiral Fritz stvarno.

— Skoraj, — je odgovorila teta Berta, — mislim pa, da jih hoče stric pustiti še nekaj dni na drevesu.

In vrnila se je v hišo, ker jo je v kuhinji še čakalo delo. Bilo je v nedeljo zjutraj in mladima gostoma na čast naj bi bilo kosilo posebno dobro.

Otroka sta se igrala zadaj na vrtu. Čez nekaj časa se je pojavil stric Albert na pragu. Na sebi je imel temno praznično bleko, od katere se je njegova siva bradica lepo odražala. Stari

prepozno. Ker stoji voda ponekod tudi na travnikih, je s kosajo pravi križ. Pod vodo so tudi še nekateri travniki pod Zadvorom in proti Zalogu.

— Tudi po vaseh popravljajo ceste. S popraviljem in urejanjem cest so pričeli tudi po vaseh v ljubljanski okolici. Zanimanje za ceste se je pri nas v zadnjem času močno povečalo in pri teh delih najdejo zasluzka številni brezposelni. Sedaj so pričeli popravljati ceste po Seneberjah. Dobrunjah in Hrušici, popravljajo pa tudi vaško pot v Slapah. Ceste so nasuli, obenem pa čistijo travo ob robovih. Ceste so pričeli popravljati tudi že v vrhniški okolici in pod Krimom.

— Zdal smo pa zadovoljni. Morda se nas bo pa nebo le usmililo in nam naklonilo vsaj poletno lepoto. Morda se bo lahko sončilo, če je bila že pomlad tako pusta in mokra. Včeraj smo imeli krasen dan. Zrak je bil svez, čist kakor že dolgo ne, nebo večinoma jasno in sonce je gredo že tako, da je bilo sončenje zelo prijetno. Kopanje na prostem moti sicer še mrzla voda, ki se bo pa kmalu ogrela, če bo vsaj nekaj časa lepo vreme. Po uverjenjem in današnjem vremenu sodeč smemo upati, da je deževja za enkrat konec. Bil je pa tudi že skrajni čas, da se je vreme zboljšalo, ker bi bili sicer imeli zelo slabo letino. Najbolj so se pa bali dežja kmetje, ker so deloma že začeli kosnjo. Dober teden lepega vremena pa bo seno v glavnem pod streho, razen po hribih, kjer kose pozneje, ker nimajo otave. Z vremenom smo sedaj lahko zadovoljni. Ne smemo ga pa preveč pohvaliti, da se nam zopet ne skisa.

— Smrtina nesreča. Edita Pichler iz Gradca se je peljala v ponedeljek s kolesom skozi Maribor. Spremljal jo je njen mož, asistent na graški otroški kliniki dr. Rudolf Pichler, ki deluje zdaj v Mariboru. Kar je pridrvel za njima tovorni avto, ki je zavozil v kolesarko in jo podrl. Pichlerjeva je obležala na cesti s počeno lobanjo. Prepeljali so jo takoj s sanitetnim avtom v graško bolnico, kjer je pa v tork zjutraj umrla. Zapustila je dva otroka.

Iz Ljubljane

—lj Umrl sta dve blagi ženi. Danes pokopljajo gospo Marijo Sičevo, ženo znanega profesorja Alberta Siča in mater uglednega pisatelja za trgovsko znanost, Marija Sičeva si je pridobila s svojo dobrosrčnostjo veliko spoštovanje in ljubzen med ljudmi. Spoštovali smo jo pa tudi kot zavedno slovensko ženo, marljivo društveno delavko. Gospa Sičeva je dolga leta vodila znano ljubljansko gostilno pri Bergantu, kjer se je rada zbirala naša inteligencija. — Pogreb bo ob 16. z Zal. — Naključje je hotelo, da je ob istem času umrla naglo smrti zadeta od kapi tudi ugledna ljubljanska gostilničarka gospa Ana Sunara. Bila je po rodu iz Sibenika iz ugledne Skarčeve družine. Z možem sta se kmalu povsem udomaćila v Ljubljani in si pridobila velik krog prijateljev. — Pogreb bo ob 17. z Zal. — Uže lošeni mružinam naše iskreno sožalje!

—lj Na trgu malo drv. Se vedno je veliko povpraševanje po drvah, tako da so vselej takoj razprodane, čim jih pripeljejo kmetje v mesto. To seveda vpliva kolikor toliko na cene, čeprav so predpisane. Zdal je malo manjši dovoz, že zaradi tega, ker imajo kmetje mnogo dela na poljih in travnikih, posebno še, ker je ugodno vreme za kosnjo. Mnogi kmetje pa tudi prodajajo drva lesnim trgovcem in jim jih ni treba voziti daleč v mesto, temveč le na bližnje postaje. Vendar je upanje, da se bodo meščani lahko dovolj dobro založili z drvmi, seveda, če se jim drva ne bodo zdeli predraga.

—lj Druga sklepna produkcija Glasbene akademije bo jutri ob 19. v veliki filharmonični dvorani. Spored bodo izvajali letošnji absolventi visoke šole, ki bodo izvajali skladbe Bacha, Scarlattija, Veracijnja, Severaca, Brucha, Debussyja, Haydna in Gregorja Jurija. Nastopili bodo Marija Roegerjeva, Zorka Bradarčeva in Ivan Zimžmond iz šol profesorjev Ant. Ravnika. Zanimivke in Pfeiferja. Sodeloval bo tudi orkester Glasbene akademije, ki bo pod vodstvom abs. Sama Hubada izvedel spremljavo k znanemu Haydnovemu »Klavirskemu koncertu v D-duru«. Vstopnina za običnost din 15.—, za vojake din 8.—; programi so v predprodaji v Matični knjigarni. Na zanimivo prireditev opozarjamo.

—lj Koncert slovenskih umetnikov in narodnih pesmi v korist Rdečega križa prirediteljski zbor »Ljubljanskega Zvonca« 7. julija t. l. v filharmonični dvorani. Polozaj, v katerem so se znašli v zadnjih tednih številni naši rojaki, terja od Rdečega križa gnilo povečanje dela in znatnih gnotnih sredstev. O delu pričajo doseženi uspehi dveh novih odsekov — za polzvedbe

CERCASI RAPPRESENTANTI introdotti magliere-affini. Scrivere FIMAP, Prato (Toscana). ISCRIZIONE ZASTOPNICE uveđene v stroki trikotne in podobnega blaga. Naslov: FIMAP, Prato (Toscana).

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob 18., 19. in 21. uri
KINO MATICA Tel. 22-41.
Danes zadnjikrat!
Največji film XX. stoletja
»ALCAZAR«
Kot dodatek predvajamo »Življenje in konec sv. Jurijca«
KINO SLOGA telefon 27-30
Film avtentične stvarnosti iz krvavih dni Madrida
»CARMEN MED RDEČIMI«
Conchita Montez, Rafael Rivelles, Juan de Landa
Režija Edgar Neville
KINO UNION telefon 22-21
Film o gusarskih mogotcih
»HČI ZELENEGA GUSARJA«
Poco Giachetti, Doris Duranti, Camillo Pilotto
Film je opremljen v celoti s 534. napisli.
Poleg tega predvajamo film
»ZRAKOPLOVI IN VOJAKI V FUSCAVI SIRTE«.

in za socialno pomoč — del sredstev za njih nadaljnje delovanje pa naj pribavi Rdečemu križu prireditelj enega naših najboljših zborov.

—lj Zanimivo odkritje v Nunki ulici. Ko so predvčeršnjim delavci v Nunki ulici kopali kanal za polaganje vodovoda, so našli v globini dveh metrov na star

kanal s jaskom, ki je imel ob strani železno rešetko. Pred to rešetko so našli že precej preperelo okostje, katerega so se držali še ostanki črne obleke. Očividno je mrtič ležal v zemlji že več sto let. O odkritju kanala je bil obveščen tudi muzejski urad. Ugotovili so, da kanal ni iz rimskih časov, kakor se je domnevalo, temveč iz prejšnjih stoletij. Kanal je večinoma prekrit s kamenitimi ploščami. Po ogledu muzejskih strokovnjakov so delavci kanal spet zasuli.

—lj Vojni ujetniki se vračajo. Snoči se je zopet vrnila skupina vojsnih ujetnikov iz Nemčije in Ljubljano. Prispeli so večinoma iz Linza.

—lj Fečna gos — toskansko in veroneško vino v gostilni LOVSIN. 307n

Iz Novega mesta

— »Na Gorjance«, znamenito Ogricevo pesem, bo na današnjem koncertu, poleg mnogih arij iz znanih oper in mnogih narodnih pesmi zapel tenorist Slavko Lukman. Skrbno izbrani spored bosta razen tenorista Slavka Lukmana izvajala pianistinja gđc. Erika Spec, ki bo igrala Mozartove in Griegove skladbe, in režiser Jože Borko, ki bo recitiral najvrednejše slovenske pesmi. Spored obsega predvsem dela iz našega narodnega zaklada in tudi imena izvajalcev jamčijo za umetniško vrednost koncerta.

TUTTO CON L'ALLUMINIO
Ogni industria trova nell'alluminio il metallo che risponde più favorevolmente a determinate esigenze per valutazione tecnica ed economica. Dai più comuni getti di fusione, in terra ed in conchiglia per le più varie applicazioni, ai pezzi stampati e forgiati d'ogni tipo e forma; dalle carte per tappezzerie e per imballaggi o per isolante termico allo scatolette d'ogni genere, stampate, taccuini, laminati, litografati, dai recipienti a pressione, come bombole per gas compresso, ai serbatoi, litografati, della grande industria chimica e a quelli della industria casaria, del latte e della birra; dall'utenileria di cucina al vasellame per la mensa; sempre l'alluminio si dimostra utile e talvolta insostituibile.

VSE IZ ALUMINIJA
Vsaka industrija bo našla v aluminiju kovino, ki bo najbolj odgovorila gotovim tehničnim in gospodarskim zahtevam. Od najnavadnejših izdelkov, v glini in v školjkah za najprejnejše uporabe, do tiskanih in kovanih kosov vseh vrst in oblik; od papirja za opne, za ovoj, za termično izolacijo, do vsakovrstnih tiskanih, poliranih, oksidiranih in litografskih skatelic od posod za stisnjene pline, do rezervoarjev za kislino, ki služijo velikim bodisi kemičnim ali tudi živilskim, mlečarskim in pivovarskim industrijam; od kuhinjskega do namiznega posodja; vedno in povsod se aluminij izkaže koristen in včasih nenadomestljiv.

ALLUMINIO ALUMINIJ
metallo del dominio | gospodujoča kovina
È COMPLETAMENTE ITALIANO | JE POPOLNOMA ITALIJANSKA

MAL OGLOSLAJ

KUPUJEM
in prodajam rabljene čevlje in moško obleko, rabljeno perilo in stare cunje. — Klavžer, Vošnjakova ulica št. 4. 1041

KLIŠEJE
ENO VEČBARVNE FOTOGRAFIJE SV. PETRA NASIP 23

HRIPAVOST IN BOLEZNI GRLA
preženete najhitreje z uživanjem planinskega cvetličnega medu, ki ga dobite v MEDARNI, Ljubljana, Zidovska ulica 6. 26 T

PRASKA DOMAČA MAST
čisti in zdravi rane. — Dobli se v vseh lekarnah! R. d. št. 2/41

TRENTENNE POSSEDENTE laureato giurisprudenza occuperebbe presso seria ditta commerciale o azienda agraria miti pretese. Fermo posta Roma, Tessera postale 967834.

TRIDESETLENI POSESTNIK, doktor prava, bi sprejel mesto pri resni trgovski tvrdki ali kmetijskem podjetju pod skromnimi pogoji. Poste restante, Roma, Tessera postale 967834.

Obnovite naročnino!

ITALMUSICA
VIALE REGINA ELENA 15 — MILANO
Le migliori fisarmoniche Ingresso e dettaglio. Specialisti ovunque. Cerracci Concessionario per Lubiana.

ženje za krčevitim smehom. — Torej takoj v posteljo, potem bomo pa že videli, če ti ne bo odleglo.

In že je odpela možu ovrtnik.

— Začelo se je s črešnjami, — je dejal stric Albert z drhtečim glasom.

— Kaj, s črešnjami? — je vprašala žena hitro in nehala slačiti moža.

— Vtepel sem si bil v glavo, — je dejal počasi, — da sem davi obral vse črešnje. Zdal pa visi zopet vseh trindvajset na drevescu.

— Bože moj, — je vzkliknila gospa Berta, — torej ti si jih obral? Ko sem prišla malo prej v to sobo, sem zagledala na Fritzevi postelji krožnik s črešnjami. Mislija sem seveda, da sta otroka storila to kljub moji prepovedi in brez tvoje vednosti. In ker vem, kako občutljivo si za take reči, sem privzela vse črešnje zopet lepo nazaj na drevesce, da bi se ne razburjal in da bi ne bilo poloma v hiši prav danes, ko je tako lepa nedelja.

Po teh besedah je bil stric Albert takoj zopet zdrav in pred obedom je brž še enkrat obral črešnje. Ko sta otroka to opazila in mu hotela pomagati, ju ni pustil blizu, ker nista smela vedeti, da so bili sladki sadeži povezani z nitkami.

tudi pisane trakove, to strašilo za požrešne ptice. Kar zadržal je korak in izbulil oči od presenečenja. Mlado drevesce je bilo polno črešenj.

— Ena, dve tri, — je začel šteti in na čelu so se mu prikazale debele potne srage.

— Moj bog, moj bog, — je stokal, ko je bil našel do trindvajset, in z obema rokama si je zakril obraz. Nekaj časa je nepremično stal, potem je pa še enkrat zastokal in odšel povešene glave v vilo. Tam je krenil v tisto sobo, kjer je bil postavil krožnik s črešnjami na posteljo.

Stric Albert je večkrat bolešno pokimal z glavo in si počasi obrisal čelo. Potem se je pa sesedel na stol in zaklical: Berta, Berta!

In že je zaslišal glas svoje žene:

— Kaj pa je?

— Berta, pridi brž!

— Ali se ti je kaj zgodilo? — je vprašala žena prestrašeno, ko je stopila v sobo.

— Mislim, da se mi je, — je priklimal mož žalostno. — Morda bi poklicala zdravnika, kajti bojim se, da z menoj ni več vse v redu. Tako čuden pritisk čutim naenkrat v glavi.

— Lepe reči, — je dejala gospa Berta in poskusila je skriti svoje presene-

60 stanovanj v novih hišah PZ

Glavna dela pri bloku stanovanjskih hiš PZ ob Nunski ulici so končana in stanovanja bodo čez nekaj mesecev uporabna

Ljubljana, 19. junija.

Največje stavbno delo sredi mesta je zadnja leta zidanje starih stanovanjskih hiš Pokojniškega zavoda v zahodnem delu tako zvanega nunskega vrta. Gospodarskih poslopij, trgovskih in bančnih palač zida Ljubljana zelo malo; tudi zadnja leta so zidali v Ljubljani z malimi izjemami predvsem stanovanjske hiše. V prvih desetletjih po svetovni vojni, ko je bila še občutna stanovanjska kriza, so zidale stanovanjske hiše tudi ustanove, občine, gospodarske organizacije itd., ne le zasebniki, a zadnja leta investira ustanove vedno manj v stanovanjska poslopja. Izjema je pa Pokojniški zavod, ki vlaga redno svoje rezerve v nove hiše. To je velikega gospodarskega pomena ker se tako med nameščenostvom zbrani denar koristno oplaja v našem gospodarstvu, da največje delo številni delavci in obrtniki. Razumljivo pa je, da stavbna dela koristijo vsaj nekoliko tudi nameščenem neposredno.

Po številu zavarovancev je Ljubljana nedvomno upravičena, da Pokojniški zavod investira tu v stavbna dela čim več. Pokojniški zavod je dolžen zidati stanovanjske hiše v mestu ne le zato, da nalaga denar v nepremičnine, ki se dobro obrestujejo, temveč tudi, da nameščenici, zavodovi zavarovanci, laže najdejo stanovanja. Stanovanja v zavodovih hišah so sicer za marsikatero nameščenca predraga, toda čim več stanovanj ima mesto, tem bolj je za stanovanjske najemnike.

Stanovanja v novih hišah ob Nunski ulici so sicer zelo lepa, prostorna in udobna z vsimi prilikami modernih stanovanj (kopalnice) in instalacijami (tudi dvigala), vendar niso luksuzna. Da so takšna stanovanja v Ljubljani še vedno zelo iskana, sprevidimo že po prijavah

stanovanjskih najemnikov. Najemniki so začeli povpraševati po stanovanjih kmalu po začetku stavbnih del in končno se je zbralo več sto prijav prosilcev. Medtem so se razmere precej spremenile, zato je razumljivo, da se bo temu primerno prilagodila najemnina. Doslej stanovanj še niso oddajali. Razumljivo je, da marsikdo, ki se je prijavil, iz tega ali onega razloga zdaj ne bo najel stanovanja, vsi bi pa tako ne prišli v poštev, kajti vseh stanovanj je 60 (vsesta so tudi stanovanja hišnikov).

Zanimanje za ta stanovanja je še tam večje, ker hiše stoji na lepem prostoru, tako da bodo stanovanja sončna ter zračna, ulici ob hišah sta mirni, lega je pa osrednja. Težko bi našli sredi mesta primernejši kraj za blok stanovanjskih hiš. Pokojniški zavod je kupil l. 1939 od konvikta urušilskega samostana 4930 kv. metrov vrta po 500 din. Nakupna vsota je znašala 2.469.500 din. Za zidanje in dvorišče je ostalo po parcelaciji zemljišča, razdelitvi na cesti in stavbišča okrog 2800 kv. m površine. Zazidana ploskev štirih hiš znaša 1.523 kv. m. V začetku so nameravali zidati 5 hiš, a opustili so zidanje na ogalu Nunske ulice in Bleiweisove ceste, ker se jim ni posrečilo dokupiti ogaletnega zemljišča. Tako bo, žal, ostala na ogalu grda vrzel s prtiličnim zidom poslopjem. Ob Nunski ulici stoji ena hiša, obrnjena z okni sob proti jugu, tri hiše ob Muzejski (novi) ulici pa imajo vzhodno sonce.

Stavbna dela so se začela pri treh hišah l. 1939 jeseni, ob začetku vojne. Lani spomlad so pa začeli zidati še četrto hišo ob Muzejski ulici. Delo so prevzela štiri ljubljanska podjetja: Stavbna družba, Iv. Bricej, A. Mavrič in K. Kavka. Lani delo ni moglo biti končano, s čimer so tudi računali. Stavba prvo leto tudi ni dovelj zaha

za vseh, čeprav je vse delo končano. Računali so, da bodo stanovanja uporabna leto avgusta. V tej pomladi je pa nastopilo mnogo ovir, ki so zelo zadržala stavbna dela. Nekaj časa ni bilo delavstva, pozneje je pa tudi primanjkovalo raznega gradiva. Največji zastoj je nastal, ker je primanjkovalo cementa. Zato tudi visoke, petnadstropne hiše se niso dobile ometa na pročelju in niso mogla biti končana druga fasadna dela (umetni kamen). V notranjosti je pa delo v glavnem že končano. Stanovanja so že postikana, okna in vrata so pleskana, postavljene so peči, tu in tam tudi položeni parketi, gotove so pa tudi razne instalacije. Pač pa delo še ni končano v stopniščih, tu tam v pritlikinah in nekaj manjšega dela je še v podstrešju. Podstrešna etaža je izzidana ob dvoriščni strani, ob ulici je pa krasna prostorna strešna terasa.

Večina stanovanj je trisobnih, 27. Dvosobnih stanovanj je 15, štirisobnih 6, enosobnih (za hišnika) 2 in 10 samskih (garsonier). Tudi samske sobe imajo kopalnice. Vse sobe so zelo lepe, velike in svetle. Postavljene so klenbene nizke a precej široke peči. Njihova velikost se razna po prostoru.

Skoraj samo po sebi se razume, da imajo vsa stanovanja vse potrebne prtilike; omenimo pa naj, da so v podstrešju določene še posebne shrambe za posamezna stanovanja. Kot vsa moderna stanovanja, imajo tudi ta vse potrebne instalacije do stikal za radijske sprejemnike. Gospodinjam bo olajšano delo s posebnim cevovodom za odpadke in smeti; posebni zidni kanali držijo iz stanovanja na dvorišče, kjer se zbirajo smeti in odpadki, ne da bi jih bilo treba prenašati po stopnicah.

Še vedno ni mogoče napovedati, kdaj bodo končana vsa dela in uporaba stanovanja. Vendar je upanje, da se bodo stanovanj lahko vseh čez nekaj mesecev.

Della maestro dell'arte moderna slovena nel padiglone Jakopič

Le rappresentative moderne slovenske umetniške razstave v Jakopičevem paviljonu

Stane Kregar: večer — Sera

Stane Kregar nacque nel 1905 a San Vito sopra Lubiana. A San Vito assolve il ginnasio classico e poi perseguitava gli studi all'accademia d'arte di Praga con il prof. Švabinský. Il Kregar viaggiò in Italia, Francia e Germania ed espose i suoi lavori a Lubiana, Maribor, Celje, Zagabria, Belgrado, Praga e Roma.

Da principio, il Kregar cercò le sue ispirazioni nelle opere delle sensazioni inco-

scienti e delle immagini simboliche e nel mondo delle fantasie. Come tale, è l'unico rappresentante sloveno del «surrealismo».

La composizione figurale ha da essere in primo ordine l'espressione della realtà ideale della spiritualità dell'artista e quindi indipendente dalle nude ed empiriche percezioni esterne. Nei suoi ultimi lavori, il Kregar si allontana visibilmente dal metodo soggettivo astratto per avviarsi all'interpretazione di forme più generali. Il passaggio al nuovo realismo si basa principalmente sulle conquiste dello stile figurale decorativo.

Stane Kregar se je rodil leta 1905. v St. Vidu nad Ljubljano. Maturiral je v Sent Vidu nad Ljubljano. Umetniško akademijo je posejal in dovršil v Pragi (prof. Švabinský). Potoval je po Italiji, Franciji in Nemčiji. Razstavljal je v Ljubljani, Mariboru, Celju, Zagrebu, Beogradu, Pragi in Rimu.

Kregar je splošno iskal inspiracijo v svetih podzavestnih čustvih in v simbolnih in fantazijskih predstavah. Je edini slovenski predstavnik snadrealizma. Likovna kompozicija naj bo v prvi vrsti odraz idejne resničnosti umetnikove

duševnosti in zato neodvisna od golih znanstvenih empiričnih zaznav. Kregar se v zadnjih delih vidno oddaljuje od subjektivno abstraktne metode in se podaja na pot tolačenja splošnih likovnih form. Prehod na stopnjo novega realizma se opira največ na pridobitve dekorativno figuralnega sloga.

Solata je važno kozmetično sredstvo

Priporočljivo je jesti jo od pomladi do zime

Ni boljše in priljubljenejšega sočiva od krike rumenkaste glave gradišne solate. Na trgu se pojavlja že v zgodnji pomladi, samo da je še precej draga. Zato segajo gospodinjice po trših glavica zimske solate in po endiviji, ki je bomo imeli zdaj dovolj, saj je prideluje Italija zelo mnogo. Solata je za našo prehrano zelo važna posebno pomladi, ko potrebuje organizem mnogo več sveže hrane, v sočivju zapopadenih snovi kakor čez poletje ali jeseni.

Listnata, zlasti pa glavna in nji sorodna solata, ki jo pripravljamo svežo, nepokvarjeno po kuhanju, je človeškemu telesu vir osvežitve tako glede pikantnega okusa kakor tudi glede snovi, ki jih daje našemu telesu in ki spadajo med najvažnejše, saj učinkujejo notranje in zunanje. V solati zapopadene snovi vplivajo na čistočo naše polti in na njeno svežost.

Solata, zlasti glavna, je bogata na železnih snoveh. Zelena barva listov kaže na magnezij, kalcij in druge važne minerale, ki tudi blagodejno vplivajo na človeški organizem. Morda največji pomen imajo vseh v solati zapopadenih snovi pripisujemo po dolgem zimskem prebivanju vitaminom, s katerimi nas solata bogato zalaga. To sta v prvi vrsti vitamina A in C. Solata je učinkovito kozmetično sredstvo, saj so v nji zapopadene snovi važni pripomočki za izgradnjo ko-

sti in živčnega tkiva, kakor tudi za proizvodnjo krvnih teles.

Solata je zelo lahka prebavljiva in kot taka najboljšo sredstvo za doseganje hitre izmenjave snovi v krvi. S tem pa regeneriramo svojo polt, ker očistimo tako naravnim, nenasitnim in vendar učinkovitim potom polt nesnage. Prehrana polt postane intenzivnejša, koža mehkejša in bolj sveža, tako da se zdi človek naenkrat kakor pomlajen. Tudi železo v sočivju ima znaten vpliv na našo zunanost. Za svojo rast potrebuje sočivje toploto in sonce. Tako nabiramo energijo iz kroga telesu med prebavo v prebavnih organih. Zato je zlasti solata, ki je ne kuhamo, da ne izgubi ničesar, kar ji je dala narava, tako zelo upoštevanje sočivja. Rednost solate je zelo majhna. Če bi se hoteli odresati delovne človek najest solate, bi je moral pojedeti 57,50 kg, kar je pač absurdno. Poltiko solate bi niti vol ne mogel pojesti.

Ne smemo pozabiti, da se količina vitaminov v glavni solati poveča še s kuhinjsko pripravo s pomočjo limon, zelo bogatih na vitaminu C. Zato je priporočljivo jesti mnogo solate od pomladi do zime, ker s tem koristimo svojem zdravju. Seveda pa spada k solati še olje, ki je pa vprašanje zase. Ponekod ljudje solato tudi z mlekom. Kislo smetano ali sladkorjem. To je pač stvar okusa.

Arhimedov parni top

Prvi poskus praktične uporabe parne sile, ki se nam zdi zdaj nekoliko čuden, je bilo Arhimedovo arhimitro ali parni top. To je bilo 220 let pred Kristusom. V Arhimedovih spisih se sicer o njem niso ohranile beleške, toda očitno so bile še v dobi Leonarda da Vincija, kajti ta univerzalni genij renesanse podrobno opisuje, kako je spustil Arhimedovo vodo v razbeženo posodo, da se je začela razvijati parna. In Leonardo da Vinci pravi doslovno: ... tako da se zdi to kakor čudež, človek vidi prestraženo besnost in šiši ropot. Naprava je vrška 6 stadijev debelosti en talent težko kroglo (talent = 36,156 kg, stadij = 84,97 m).

Ni znano, ali je Leonardo da Vinci izkoristil Arhimedov parni top praktično po takratnem stanju izdelovanja topov, po čem vemo, da je uveljavil ta doganjanja drugače. Skonstruiral je namreč napravo za črpanje vode s pomočjo ognja. V ta namen je izkoristil neposredno povečanje obsega zraka, ki nastane s segrevanjem cevi, da se potisne voda iz vodnjaka.

Lastovke

zapuščajo mesta

Eden glavnih vzrokov zakaj zapuščajo lastovke moderna mesta je ta, da v njih skoraj nimajo možnosti najti primerno gradivo, da bi si lahko spletala gnezda. Ulice so tlakovane ali asfaltirane, parki so zaraščeni s travo, poti in steeze po njih pa posute s peskom, ki se hitro posuši. Lastovičji zakonski par bi moral torej prinašati blato za svoje gnezdo od daleč.

Podoben vzrok odloča tudi pri domači lastovki tembolji, ker se porabi za njeno gnezdo še več gradiva, ker je pokrito z gline tudi od zgoraj in vodi vanj samo majhna luknjica. Lastovke so najbolj udobne divje ptice, ki se ljudi sploh ne boje. Njihovo prebivanje je v modernih mestih še čisto tehnično vprašanje — pomanjkanje gradbenega materiala za gnezda.

Inserirajte v „Sl. Narod“!

Rdečemu križu so se javili

V Srbiji so živi in zdravi ter pozdravljajo svoje in sorodnike:

Amaličti Augustin, ptt., Aleš Lidija, ptt., Augustinčič Drago, Aljančič Lambert, Hedi, Arnuš Franjo, gost., Belak Anton, trg., Berančič Anton, rest., Bertonec Ignac, orož., Bizjak Maks, pošt. urad., Božiček Franc, trg., Božič Josip, tov. del., Budihna Anton, tkalec, Bunc Anka, pošt. urad., Bartol Anton, delavec, Benčan dr. Josip, zdravnik, Berlič Anton, pošt. urad., Božjak Franc, prof., Borko Franc, prof., Božeglav Metod, kurjač., Božič Ivanka, pošt. urad., Budin Ludvik, vlakovodja, Bolta Alojz, Burger Josip, tehnik, Baydek z ženo.

Cekini Adrijana, Cepuder Leo, šol. nadzornik, Cirman Ivan, Metka, Cujnik Franček.

Celan Vinko, pek, Četina Franjo, prof., Čretnik Stanislav, želez. urad.

Dornik dr. Ivan, prof., Detela Stanko, trg.

Eržen Anton, pošt. urad.

Ferk Josip, želez. urad., Frank Stanko, trg. pomoč., Faletoč Matija, nadzornik, Faninger dr. Rihard, advokat, Filipič Andrija, trg.

Gabrijelič Ivan, šofer, Grošelj Mirko, pošt. urad., Gee Marja, priv. urad., Glinšek Edo, želez. urad., Gromovič Kazimir, elektr.

Hren Tereza, priv. urad., Hribovšek dr. Avgust, Hodžer Cirila, Slavka, Hlačar Vladimir, trg. pomoč., Homec Franc, pošt. urad., Hočevar Mirko, advokat, Hren Stanko, usnarj, Hrovatin Albin, direktor, Hanžuraj Danilo, učit., Hojnik dr. Franc, advokat, Hofbauer Alojz, učitelj, Hrastnik Avgust, uradnik, Habjan Ivan, orož. nč.

Jan Ignac, priv. urad., Januš Jožef, tkalec, Jelenik Franc, trg. pomoč., Janku Franjo, Jančič dr. Ivan, drž. tožilec, Jerinovi.

Klemenčič Vinko, trg., Kopač Zarko, poslovodja, Kos Hinko, trg. poslov., Kocijančič Franc, želez. urad., Kranjc Franc, poslovodja, Kranjec Jože, strojevodja, Kunst Vaclav, inspektor ptt., Kavčič Skalko, prof., Komar Matilda, priv. urad., Koroša Andrej, dr. urad., Kohn Emerik, trgov. Kosič Miroslav, orožnik, Kramberger Franc, mesar, Kraševac Franc, orožnik, Kotnik inž. Ivan, Kac Franc, banški svetnik.

Lah Anton, strojevodja, Lipold dr. Franjo, advokat, Luci Ivan, učitelj mešč. šole, Lap Jakobina, industrijec, Lorbek Maks, učitelj.

Margon Viktor, tipograf, Marjon Matija, polic. urad., Mastnak Martin, prof., Milošević, Milojković Milorad, poručnik, Mijucin Andjelija.

Napotnik Josip, prof., Novak Ivan, želez. uradnik, Novak dr. Josip, advokat.

Oblak Franc, uradnik, Onič Franjo, prof., Ogriček dr. advokat.

Pavelka Miroslav, Perhavec dr. Rudolf, prof., Petruhar Josip, trg. potnik, Pokornik Jovan, delavec, Puntar Franc, ban. urad., Pajk Franc, knjigovoz, Petean Bruno, stavec, Polajžer Stefan, želez. urad., Priškič Mirko, kovač, Primec Ferdo in Rezi.

Roglič Dragotin, orožnik, Reichmann oče, Jože in Zdenko, Roth Roza, priv. urad., Ropas Ervina, Rupan Josip.

Slokan Rozalija, šivilja, Slokan Ana, šivilja, Samec, Saje Marja, prof., Seranjik Danica, priv. urad., Sterniša Vladimir, prof., Strehar Alojz, gostilničar, Sever Anton, priv. urad., Stodutka Oto, tehnik, Stapan, Vekoslav, priv. urad.

Stras Mirko, gostilničar, Stanger Vekoslav, učitelj, Šraj Josip, trgovec, Štanc Pavlina, dentista, Škrj Andrej, zidar, Šolinc Amalija, kuharica, Špač Franjo, arh., Štrajnar Jena, ključ., Šumiljak Ivan, učitelj, Šturm Tereza.

Tavtar Marja, prof., Tominec Miza, prof., Tekavec Franjo, brivec, Trč Franc, obč. tajnik, Tušek dr. Boris, advokat.

Unstek Feliks, strojevodja.

Varl Janez, želez. urad., Vagan Matija, kolar, Verk Ernest, mehanik, Vajd Jožef, kolar, Vavra Vaclav, tkalec, Vogrinec Franc, sodnik.

Zapečnik Ivan, priv. urad., Zorec Jakob, ptt., Zupančič Franjo, kmet.

Zivko Vinko, učitelj, Zen Vinko, krojač, Zupec Josip, obč. pisar.

Naprosamo, da se g. Šekar Janez, žand. narednik, rojen 1899, javi v naši pisarni na Miklošičevi 22b v svrhu informacij za njegovo ženo, ki je ostala v Nindčevem. Glede na naš seznam padlih, ki smo ga objavili v časopisju, javljamo naknadno, da g. Bitenc, rez. major in prof. v Celju ni padel, pač pa se zdravi v bolnici v Gracu. Informacijo nam je prinesel g. ravnatelj Mravljak iz Celja.

Inž. Bricej, ki so ga tudi smatrali za mrtvega, je po izjavi g. Malnarica tudi živ in zdrav.

S tem rade volje in z veseljem popravljamo neljubu pomoto, ki se nam je vrnila zaradi napačnih informacij.

V Subotici so živi in zdravi: Deisinger Franc Tatjana in žena, Deisinger Milan, Zupančič Jože z družino, Mervar Marjan z družino, Vidic Janko z družino, Frank Srečko z družino, Štular Avgust z družino, Abramčič Jože z družino, Birs Ivan, Poka N., poštni uradnik z družino, Rosenstein Ferdinand z družino, Pertot N. in hčerka, Linc Franc.

V Sentu so živi in zdravi: Langof Jože z družino, Koršič Izidor, isto, Magdič Milha, isto, Budja Ferdo, isto, Inž. Bahovec Stanko, isto, Tavzes Nuša, Pribošek Zora, Povirk Franc z družino, dr. Kissova.

V Novem Sadu so živi in zdravi: Majžar Marija, Martinović Marija, Kenda poštni urad., Justin Slavka, a. Mencin Vl. da. s. Beljak Evarista, s. Pipan Marvina, s. Klun Mamerta, s. Čepon Humelija, Engelsberger Hinko z družino, Zivalič Valentin, dr. Janez Joško, žena Vilma in Mirko, Gombac, priv. urad. z družino, dr. Arko, veterinar, z družino, Kalan Emil, Leposlava, Janček, Kapič, Ličen Marica z otrokom, dr. Kobal z družino, Grden, urad. hranilnice z družino, Blažič Franc, iz Novega mesta s hčerko, Krivna Tone z družino, Kužnik brata z družinama, Jonke Karel (družina pri starših v Slankamnu), a. Tita, a. Emilia, s. Marčijana.

V Petrovargradu (Vel. Bečkerek) so živi in zdravi: Inž. Bajželj, Skarjanc Rudolf, Sedelj Alojz z družino, Rajko Ladislava, Brankovan Olga in Dušan, Vrhovec Sonja, Istenič Franc z družino, Gosar Franc z ženo, Kraševac Alojz z družino, Velec Alojz, isto, Zen Jožef, Pivk Jakob, žena in brat, Brat Ivan z družino, Košir, isto, Kranjc, želez. urad. z družino, Guncar Hinko.

G. Guštin Franc, Trnovac s p. Metlika javlja, da so živi in zdravi na naslovu: Campo concentramento P. G. Gruščegano Cividale, prov. Udine: Polak Alojz, Stara Počivna ob Boh. jezera, Korosec Franc, Primstvo 183, Kranj, Setnikar Anton, Horjul 38, Kemperle Stane, Droboslovica p. Železniki, Urbat Jože, Ljuben 49 pri Raketu, Glaven Jakob, v. Zapotok, p. Turjak, Prester Janez, v. Zgornji Brnik 29 p. Cerklje pri Kranju, Krizman Rafael, v. Rapljevo 10 p. Struge, Dolensko, Klinc Milan, Zdenka vas 32, Dobropolje, Kožar Jože, Bruhanja vas p. Videm pri Dobropolju, Breznik Franc, Cadrnan 5 p. Oplotnica, Slov. Konjice.

Prosimo, da vrne oseba, ki je dvignila obvestilo na ime »Lavrčič inž. Boris, formular Rdečega križa v naši pisarni na Miklošičevi c. 22b.

G. Kopčević Katarina, Povšetova 71, naj dvigne v naši pisarni obvestilo o g. Beličevi Gizeli.

SIGURNO JE SIGURNO

Pijan mož pride k župniku in zajecija:

— G-gospoda... j-j-javljam, d-d-da je r-r-rodila m-m-moja ž-ž-žena dvojčke.

— Zakaj pa pravite »gospoda«? — se začudi župnik. — Saj sem vendar sam tu.

— K-k-kaj? Potem t-t-takem moram pa d-d-doma še enkrat pogledat...

— Kaj naj vam odgovorim na to, dragi poročnik? — Opozoril sem vas samo na eno podrobnost, ni pa moja stvar sklepati kaj iz tega.

Častnik se je obrnil in nadaljeval preiskavo, potem ko je položil punčko zapet tako, kakor jo je bil našel.

Prvo sobo so skrbno preiskali, našli pa niso nič novega. V spalnici je bilo vse na svojem mestu. Velika postelja z baldahinom je stala tako, kakor jo je bil pripravil sluga za noč, znak za to, da grof Silvio ni bil legel k počitku. V mali oblačilnici kraj kopalnice smo našli obleko, ki jo je bil odložil, da je oblekel pižamo in nočno haljo.

— Kdaj je odšel v svojo sobo? — je vprašal poročnik.

— Istočasno s pokojno gospo grofico, — je odgovoril sluga.

— Ali se je vedno slišal sam?

— Da, gospod poročnik.

— In je potem še bedel?

— Seveda. Ubogi grof je spal zelo malo. Pogosto sploh ni legel k počitku, temveč je sedel samo sključen na divanu pri svojih punčkah. Večkrat sem ga našel zjutraj, ko sem mu prinesel zajtrk bodisi tu na divanu v spalnici ali pa na divanu v kabinetu. To se je zlasti pogosto pripetilo ob lepem vremenu.

Po tej izpovedi sluga je dejal poročnik:

— To zadostuje, tu ni nič več zanimivega. Brigadir, postavite stražo pred to sobo in pokličite mi marescialla!

Stopili smo na hodnik.

— Že pet! — je vzkliknil doktor Marchetti potem ko je bil pogledal na uro. — Ali me še potrebujete, poročnik?

— Hvala, ne!

— Torej lahko odidem domov in si privoščim nekaj ur spanja. Ah, ljubi bog, še to se je moralo zgoditi! To je res grozno! No, da... Sicer pa, kako naj pridem zdaj nazaj v Vittorio? Ali bi vam bilo prav, če bi se odpeljal domov z grofovimi avtom?

— Seveda, samo v tem primeru vam moram dati spremljevalca, ne zavoljo vas, temveč zavoljo soferja, če ga maresciallo še ni zaslislal.

V spalnici grofice Matilde je bila zbrana vsa rodbina ob pokojnični postelji. Okrč niso bili odprli, vendar je pa dnevna svetloba prodirala skozi zastore tako, da so svetlele žarnice in sveče le medlo. Pri tej razsvetljavi so bili obrazi prisotnih še bolj blebi in izmučeni.

Moj kolega je stopil h grofu Pieru in mu tiho izrazil sožalje.

— Zal moram zdaj oditi. V mestu moram obiskati več bolnikov. Upam, da me ne potrebuje več. Sicer pa ostane za vsak primer doktor Rosati še tu, — je pripomnil.

Tedaj se nam je pa približal moj stric.

— Tudi ti moraš zdaj malo počivati. Če bo treba, te pokličem.

— Isto bi lahko rekel jaz tebi, stric, — sem odgovoril.

Tito A. Spagnoli:

IZDAJALSKA PUNČKA

Roman

— Trdil bi to, gospod poročnik. In potem ne smemo pozabiti, da ubogi grof nikomur ni dovolil dotakniti se njegovih punčk. Le redko sem ga videl nemirnega in še to vedno le tedaj, če se je hotel kdo igrati z njegovimi punčkami. Uboga grofica mu je sama šivala oblekice za punčke in čim jih je pomerjala in je morala vzeti punčke v roke, se je vedno razburil.

— Torej le ni bil vedno miren?

— Pač, pač, ubože! Samo gledal je preplašeno in prestopal z noge na nogo kakor otrok. To je bilo vse.

— Kako pa napram vam?

— Enako. Če sem se med brisanjem prahu v knjižni omari dotaknil punčk, je prestopil z ene noge na drugo in tu pa tam me je pocukal tudi za rokav. In tako sem mu hotel prihraniti to razburjanje in pospravil sem samo tedaj, če je jedel ali če je bil na izprehodu.

— Kaj je hodil tudi na izprehod? In sam?

— Da, hodil je v park.

— In kako si razlagate to luknjo v punčkini oblekici?

Sluga je skomignil z rameni.

— Na to vprašanje vam ne morem odgovoriti. Zdi se, da se je oblekica zataknila za žebelj ali za

kljuko in se raztrgala. Toda tu v tej sobi ni nobenih kljuk.

— In potem ti madeži, — saj vendar ne gre za kri punčke same.

— Oprostite, poročnik, ali mi bošete za hup izročiti punčko? — je dejal doktor Marchetti.

Ko je imel punčko v roki, jo je nekoliko okrenil, potem je pa posegel z roko pod oblekico tako, da je viselo njeno telesce med njegovimi prsti in roko.

— Glejte, oblekica je raztrgana točno v smeri moje roke, — je dejal. Potem se je pa obrnil k slugi in pripomnil: Ali je nosil grof Silvio punčke tako?

— Da, gospod doktor.

— To je najnavadnejši način nositi punčke na roki, — je nadaljeval moj kolega. — Zanimivo je pa, da smo našli na mrtličevi levici prasko. Ali se spominjate tega, doktor Rosati?